

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В
УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE
CONFERENCE**

**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2023

УДК 001:63(4/9)

Рекомендовано до друку збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції: «Тенденції та виклики аграрної науки в умовах війни» Присвяченої 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України вченою радою агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 16 листопада 2023 року протокол № 11.

Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика. Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України матеріали V міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.)/НУБіП України, 2023. 339 с.

ISBN 978-617-8351-50-2

У збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників V міжнародної наукової інтернет-конференції «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика», яка присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України. Висвітлено теоретичні і практичні питання сучасної аграрної науки, напрями їх вирішення та впровадження у виробництво.

Титульна сторінка: "Соняхи". Художник: Радо Явора.

© НУБіП України, 2023.

УДК 631.5:633.34

ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ПРОДУКТИВНОСТІ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИСІВУ ТА СТРОКІВ СІВБИ

Демченко Н. О., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Антал Т. В., кандидат с.-г. наук, доцент

Антал Я. М. здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Сучасні технології вирощування сої доволі різноманітні, а її елементи не повною мірою вивчені, особливо в комплексному поєднанні, що створює додаткові труднощі у виборі оптимальних параметрів та призводить до недоотримання врожаю. А отже необхідно провести комплексну оцінку факторів технології: строків сівби, норм висіву на кінцеву продуктивність посівів сої [1,2].

Актуальність теми досліджень полягає у визначенні кращих варіантів комплексного поєднання строків та норм висіву, розробка науково-методичних моделей реалізації генотипу у фенотипі та оптимізація елементів технології вирощування сої в ґрунтово-кліматичних умовах Лісостепу України.

Для вивчення питань згідно завдань досліди було закладено на дослідному полі ТОВ «БАСФ ТОВ», яке розташоване в Білоцерківському районі Київської області. Ґрунт дослідної ділянки чорнозем типовий малогумусний, клімат помірно-континентальний. Загальна площа дослідної ділянки 34 м², облікової – 25 м², чотириразова повторність. Попередником сої була пшениця озима. Мінеральні добрива вносили під весняну культивуацію в нормі N₃₀P₆₀K₆₀. Дослід трифакторний був закладений за схемою: *Фактор А*. Сорти – Альянс, Фаворит.

Фактор В. Норма висіву – 600, 800 тис. шт./га. *Фактор С.* – строки сівби - 10⁰С, 12⁰С, 14⁰С.

За результатами проведених досліджень встановлено, що висота рослин сої за роками різнилися в межах 10-ти см. Максимальна висота рослин сої була зафіксована при сівби 12⁰С за норми висіву 600 тис. шт./га і становила у сорту Альянс 87,8 см, а у сорту Фаворит – 91,6 см. Встановлено, що висота прикріплення нижнього бобу в рослин сої сорту Альянс і Фаворит була 14,1-14,3 см відповідно.

Не менш важливими показниками структури врожаю є кількість бобів на рослині та кількість насінин в бобі. Максимальна кількість бобів була сформована в сорту Фаворит за норми висіву 600 тис. шт./га та строку сівби 12⁰С – 19,5 шт. За норми висіву 800 тис. шт. даний показник був дещо менший – 19,2 шт. Показники сорту Альянс, за даних варіантів, становили – 18,8 шт. та 19,0 шт.

Найбільшу кількість насінин у бобі було сформовано у сорту Фаворит – 1,86 шт. у сорту Альянс – 1,59 за норми висіву 600 тис. шт./га та за сівби 12⁰С.

Нашими дослідженнями встановлено, що кількість насінин та маса насіння з однієї рослини найбільшою була у сорту Фаворит за норми висіву 600 тис. шт./га та за сівби 12⁰С – 35,8 шт. та 5,20 г відповідно. У сорту Альянс дані показники за даного варіанту були дещо меншими – 30,6 шт. та 4,96 г. За норми висіву 800 тис. шт. кількість та маса насіння з однієї рослини були меншими і становили – 26,4 шт. 3,56 г у сорту Фаворит та 20,2 шт. 3,32 г у сорту Альянс.

Результати наших досліджень показали, що найбільша маса 1000 насінин була у сорту Фаворит - 165,4 г та у сорту Альянс – 162,7 г за сівби 12⁰С травня та норми висіву 600 тис. шт. Меншою маса 1000 насінин була за норми 800 тис. шт. та сівби 10⁰С.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Каленська С. М. Продуктивність як інтегральний показник застосування технологічних прийомів вирощування сої на чорноземах типових / С. М. Каленська, Н. В. Новицька, Д. В. Андрієць // Корми і кормовиробництво. - 2011. - Вип. 69. - С. 74-78.

2. Шовкова О.В. Продуктивність сортів сої ранньостиглої групи в умовах Лівобережного Лісостепу України. Вісник ПДАА. 2022.№2. С.113–118.

3. Ovcharuk, O. V., & Ovcharuk, V. I. (2019). *Metody analizu v ahronomii ta ahroekologii: navchalnyi posibnyk*. Kam'ianets-Podilskyi: TNEU, PDATU, TsNTU [In Ukrainian].